

Universitätsbibliothek Paderborn

**Dn. Conradi Clingii Theologi Et Ecclesiastae Celeberrimi
(dum vixit) apud Erphordiam Turingiæ, Catechismvs
Catholicus, summam Christianæ institutionis IIII. libris
succinctim complectens**

Klinge, Konrad

Coloniae, 1570

VD16 K 1309

Communicaturum quæ scire oporteat. tit. 95

urn:nbn:de:hbz:466:1-29452

sicut, ibi nō est spiritus sanctus, ut dicit Iudas Apo-
stolus in sua Epistola canonica, neq; gratia sacramēti,
Quintō, quotiēs quis recesserit ab unitate Eccle-
sie Catholice, id est charitatem fregerit, in peccatū
cēderit, post sumptionem sacramentorum, illi re-
deunt peccata dimissa: gratia iterū deperditur,
& omne bonum quod yñquam fecerit, cassatur.
Et sine fructu sunt, donec durauerit peccatum, & pœ
nitentia cordis non fuerit dilutum. Sic inquit Chri-
stus Matt 18. de seruo nequam, cui fuit dimissum
omne debitum, at ille noluit commisereri conseruo
&c. Sic faciet vobis, inquit Christus, pater meus cæ-
clastis &c, sine fide ergo & charitate, id est, nullum
prodest sacramentum, quia ibi non est res & fructus
sacramēti: aliud ergo est accipere sacramētū & rem
sacramenti: & aliud, solum sacramentum.

COMMUNICATURUM
que scire oporteat.

TITVLVS XCV.

SERVIA sunt notanda. Primo, quæ oportet
at scire communicantem, scilicet, pri-
mo, Articulos fidei, Decalogum, oratio
nem Dominicam: Secundo, quid sit sa-
cramentum, & quarè institutum: Tertio
periculum, & fructum prouenientem dignè aut in-
digne à communicantibus.
Primo, iuuentus, & alij volentes cōmunicare, de-
bet primò scire distinctim articulos fidei: primo,
quod Deus pater eum creauit, quando non esset,
Gen.1. Creauit Deus hominem. Secundo, quod fili-
us Dei eum redemit iterū quando perditus fuit.
Nam idèo est incarnatus, concepus de spiritus an-
dro, natus & passus, s. pro nostra redemptione Ro. 4.
Mortuus est pro peccatis &c. Tertio, quod per spiri-
tum sanctum est illuminatus fide, qui etiam omnes
Rr 3 fideles.

fideles cōgregat in vnā catholicā Ecclesiā, i. vniuersitatem. Vnum ouile. Ioā. 10. Et in illa Catholica vnde est remissio peccatorum, & cōmunicatio bonorum Chriti & Ecclesiæ. Et resurrectio ad vitam æternam, alij resurgunt ad mortem id est, in fideles, Ioā. 5. Hęc est fides cordis, & confessio oris, Romana. Sic, qui me confitetur coram hominibus, & certius Christus.

Secundò, scire oportet, quod in sacramento cultrus & viuus sanguis, & caro Christi vnta cum diuinitate, quod Christus hoc pacto consecrandum & rite dum præcepit ad memoriam, quod nos sic corpore & sanguine suo redemit, Matt. 26. Hoc est corpus meum, non signum & figura: Hic est sanguis meus, &cæt. Ut quoties accipimus, memoriam passionis Christi habeamus, & gratias pro redemptione agamus? Est igitur sacramentum, caro & sanguis Christi cum diuinitate vnta, instituta ad memoriam passus suæ, Luc. 22. Hoc facite in mea cōmemoracione.

Tertiò scire oportet, quod mors & damnatio mundi possit in sacramento, sicut docet Paulus i. Cor. 11. Primò reus erit corporis & sanguinis Domini, qui indignè manducat &cæt. Secundò etiam iudicium sibi manducat, id est, damnationem sed: qui indigne suscipiunt? Respond. qui cum errore sumunt, credentes ibi solūm panem vel vinum esse, aut non credentes diuinitatem, illi Christum mendacem faciunt, qui dicit: Hoc est corpus meum. Matth. 26. qui cum blasphemant & priuant diuinitatem, quasi Christum in aliquo loco esse possit, vbi non sit Deus &cæt. soluunt Christum, i. Ioan. 4. & Antichristi sunt. Secundò, qui in odio, vt Iudas, Ioann. 13. accedunt, aut in secula, quando vnum panis effici debemus per cōmunionem, si. Cor. 10. Tertiò, qui sine penitentia, vt Adulter, usurarius, &cæt. qui non intendunt emendare, &cæt. sed putant se absolvi & remittari.

illis pœnam per eum sacramenti. Ideò Apostolus inquit, ut quis proberet scipsum, &cæt.

Scire igitur quoquè oportet, quod sub vna specie totum accipitur sacramentum, quia caro viua à sanguine non potest diuidi. Ideò Christus dixit, Hoc est corpus meum, scilicet viuum, non cadaver sine sanguine. Qui ergo diuidunt sanguinem à carne, aut diuidunt ab utraque, grauiissime peccant. Ex calice non consecrato solum ad os eluendum, bibitur vinum, non sanguis, sed sacerdos ex calice consecrato bibit sanguinem, &cæt. Voluit ergo Christus in Ecclesia sic esse corpus & sanguinem suum, ad confortandam fidem, vel quod redempti sumus, aut ut credamus, quod etiam lapsos nos iterum vult recipere & incorporari &cæt. eiique reuerà incorporemur ac jungamur.

COMMVNICARE SVB

utraque specie, an sit peccatum.

TITVLVS XCVI.

PRIMÒ notandum est, quod omnia sacra menta habent in se res duas: Primò, significationem sacramenti: Secundò, efficaciam, & virtutem gratiæ & doni Dei, quam per illa sacramenta donat, ut aqua baptismi denotat absolutionē à peccatis, sicut aqua lauat fordes: sed solum est signum, non autem operatur remissionem. Deus est qui operatur omnia in omnibus, 1. Cor. 12. Sic Deus per alia elemēta & media sacramentorum operatur gratiam, non ipsæ species, per se, aut materia elementi.

Secundò, hoc sacramentum Eucharistiae, causa significationis, nō debet cōsecreari sub vna specie, sed sub utraque, quia consecratio panis demonstrat corpus Christi oblatum pro peccatis nostris. Matth. 26. Et cōsecreatio yini declarat, quod sanguis est effusus,

Rr 4 &